

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. ::::

Megjelenik vasár- és
ünneppalok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 80. szám.

Szerda, április 8.

Az ipari bíraskodás.

— ápr. 8.

Az a törvényjavaslat, melynek elő-
adói tervezetét a napokban küldötte szét
a kereskedelemügyi miniszterium, kétség-
telenül azok közé tartozik, amelyekre a
rosszakarat sem foghatja rá, hogy a mos-
tanság némely oldalról kifogásolt „tör-
vénygyártás” műhelyéből valók. A tör-
vénykészítési munkálatok ellen az utóbbi
időben némely részről felhozott kifogások
valószínűleg azt akarják jelenteni, hogy
bizonyos körök felfogása szerint a modern
törvényalkotás nem áll szerves összefüg-
gésben a társadalmi és gazdasági viszony-
nyok, valamint a jogrend fejlődésével,
hanem a doktrinér törvényalkotás nyo-
maít viseli magukon. Kétségtelen, hogy a
modern törvényalkotás a jogfejlődés mai
egyetemes viszonyai és azoknak kölesön-
hatása alatt igen könnyen abba a hibába
eshetnek, hogy a reális szükségletek és a
reális fejlődés talaját elhagyva, a mo-
dern jogalkotások elméleti utáztásába
tévedhet. Ezt a kifogást azonban egyál-
talában nem lehet emelni a törvény-
javaslattal szemben, amelyet Harkányi
János báró kereskedelemügyi miniszter
előkészített, mert ez a javaslat minden
izében a reális szükségletek talajából
fakadt.

Az ipari köröknek, még pedig úgy a
munkaadóknak, mint a munkavállalóknak
régóta panaszuk, hogy ipari bíraskodásunk
elmaradott és már eredeti organizációjá-
ban is alig felelhetett meg a bírói eljárás
iránt támasztott követeléseknek. Ez a
hiba az idők folyamán folyton érezhe-
tőbbé lett, mert nem kell elfelejtenünk,
hogy mai ipari bíraskodásunk még az
1884. évből származó iptörvényen nyug-
szik, már pedig a lefolyt idő alatt ipari
és általános társadalmi fejlődésünk hatal-
mas mértékben haladt előre. Az eltérést
a rendes bírói eljárás és az ipari bírasko-
dás között még érezhetőbbé fogja tenni az
új törvénykezési rendtartás, amelynek a
törvényes rendelkezések értelmében en-
nek az évek a folyamán kell életbe lép-
nie. Harkányi báró teljesen a reális szük-
ségletekkel számolt, amidőn figyelembe
vette, hogy ennek az egész modern tör-
vénykezési rendtartásnak rendkívül érez-
hetővé kell tennie majd az eltérést, amely
a rendes bírói jogszolgáltatással szemben
az ipari bíraskodás terén ma fennáll.

Amennyire eltalálta a helyes idő-
pontot a kereskedelemügyi miniszter a
javaslat előkészítése és az érdekelt kö-
rökkel való megismertetése tekintetében,
éppen annyira megelégedéssel tölt el, ha
a javaslat részleteibe hatolunk és az ipari
bíráskodásnak azt a reformját vesszük

szemügyre, amelyet a kereskedelemügyi
miniszter törvényjavaslata tervez. Minde-
nekelőtt helyeselnünk kell és örömmel kell
fogadnunk azt az egészséges alapgondo-
latot, amelyből a javaslat kiindul. Mai
ipari bíraskodásunknak egyik kiáltó hi-
bája, hogy az ipari bíraskodás ma első-
sorban az iparhatóságok hatáskörébe tar-
tozik, vagyis hogy ezen a téren még ma
nincs keresztléveztve hazai igazságszol-
gáltatásunknak az az alapkövetelménye,
hogy a bíraskodásnak a közigazgatástól
teljesen különválasztva kell lennie. Ahhoz,
hogy az ipari bíraskodás terén ma valaki
a maga rendes bírójához eljusson, előbb
az iparhatóságnál kell az eljárást lefoly-
tatnia és csak azután fordulhat ügyével
a rendes bírósághoz. A javaslat az ipar-
hatóságnak ezt az előzetes eljárást tel-
jesen mellőzi és mindenki számára lehe-
tővé teszi, hogy közvetlenül rendes bír-
jához fordulhasson. Ennek az alapelvnek
az érvényesítése mellett a javaslat nem
szünteti meg az eddigi ipari bíraskodás-
ban jól bevált iptartestületi békéltető
bizottságokat, sőt azokat az ipari bírasko-
dás új organizációjába szervesen beil-
leszti, amennyiben során az ügy az új
ipari bíróság elé kerül. Hasonlóképpen
gondoskodik a javaslat arról is, hogy az
ugynevezett bagatell-ügyek a községi elől-
járóságok előtt is legyenek tárgyalhatók,
de ezt a bírói szervet is szervesen bele-
kapcsolja az ipari bíraskodás új organi-
zációjába.

Általában megállapítható, hogy az új
javaslat az egész ipari bíraskodási ügyek
modern irányban való helyes fejlesztését
jelenti s csak örömmel lehet üdvözölni.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás idő-
járási jelentése.

Április 8.

Barométer súlyed 746.1. Délután 1.38
órákor: Hőmérő 21.7 C°. Hőmérséklet:
maximum 7-ikén 17.5 C°, min. ma reggel
7.5 C°. Csapadék —. Felhőzet Cu—S19.
Szélirány és erősség S2. Jólát a követ-
kező 24 órára: Enyhe, sok helyütt csa-
padék.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redu-
kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék
reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38
percig; felhőzet: Ci = fürtösfelhő. Cu = go-
molyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő,
Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránnyfelhő,
Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány:
N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet.
Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen
borult. Szélerősség: 0 = szélesend, 8 = nagy
vihár.

— **Nagyesütörtök.** A nagyheti ajta-
tosságok a lamentációkkal ma elkezdőd-
tek s holnap következik az utolsó vacsora
emlékének ünnepnapja: a nagyesütörtök.
Ebből az alkalmából holnap délelőtt
9 órákor ünnepi nagymise lesz, amely-
nek végén az oltári szentséget a
mellékszekrestyébe helyezik, utána pedig
megtartják az oltárok jelképes lerombo-
lási szertartását. A „glória” után pedig
eléműlnak a harangok. Délután 3 óra-
kor lamentáció.

— **A közigazgatási tanfolyam inter-
nátusának gondnoka.** A m. kir. belügy.
miniszter a nagybecskereki községi köz-
igazgatási tanfolyam internátusának
gondnokává Forster Imre nyugalma-
zott torontáludvari községi jegyzőt ne-
vezte ki.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** To-
rontálvármegye törvényhatósága április
hó 16-án rendkívüli közgyűlést tart, ame-
lyen a tavaszi közgyűlés napját tüzi ki s
a beérkezett és elintézésre váró ügyeket
intézi el. A közgyűlést megelőző állandó
választmányi ülés április 14-én d. u. 4 óra-
kor lesz.

— **A szegedi főispán beiktatása.** Mint
Szegedről jelentik, ott tegnapelőtt iktat-
ták be ünnepiesen Szeged város új fő-
ispánját, dr. Cicatricis Lajost. A be-
iktatáson az összes szomszédos törvény-
hatóságok képviseltették magukat. To-
rontálvármegyét Rónay Jenő ország-
gyűlési képviselő, dr. Hadfy Károly és
dr. Mihálovits István főszolgabírák és
Petrovics Emil plébános, törvényhatósági
bizottsági tagok képviselték.

— **Utóállítás.** A Rezső-laktanyában
ma délelőtt 9 órákor utóállítás volt, ame-
lyen polgári elnökként Szilágyi Albert
t. b. megyei főjegyző szerepelt, katonai el-
nökök pedig a honvédség részéről Gal-
lotsik Miklós honvédtörtnagy, a közös
hadereg részéről Weinovics Emá-
muel alezredes voltak, polgári orvos dr.
Haidegger Lajos megyei tiszti főor-
vos, katonai orvos pedig dr. Baracs
Gyula hadvéd ezredorvos volt. A
referens tisztek Nagy Sándor honvéd-
százados és Geschek János közös fő-
hadnagy voltak.

— **A kormány segélye a boresai és
bárányosi árvízkarosultaknak.** A m. kir.
belügyminiszter értesítette a vármegye
főispánját, hogy Boreza és Bárányos
községek árvízkarosultjai részére kétezer
korona segélyt engedélyezett.

— **Postamesteri kinevezések.** A te-
mesvári posta- és távirtda igazgatósága
a tiszahegyesi postamesteri állásra
Beliszjin Krisztinát, a györgy-
háza postamesteri állásra pedig Hel-
ler Rózát kinevezte.

— **Egészségtani előadás a Feminis-
ták Egyesületében.** Dr. Fischer Regina
az átöröklésről szóló előadását olvasta. föl
tegnap a feministák egyesületében No-
vák Hedvig. Az előadás elmagyarázta az
átöröklés különböző szabályait, érdekes
példákkal illusztrálva azokat a tapaszt-
lati tényeket, melyek szerint a szülők

715
1234
1012
709
704
659
650
640
635
624
558
531
515
—
—
505
475
431
416
405
351
325
—
—

Vissza.
Vv.
71 6111
osztály
816
930
608
559
920
558
549
533
520
—
512
459
451
438
427
412
406
115

Vissza.
Vv.
511
osztály
842
627
453
352
326
300
230

Vissza.
Vv.
165 6111
osztály
715
943
645
1100
915
904
854
843
830
810
741
732
*720
708
659
67
420
217

k számára.
időadatok
x. — 2. Az
3. Az éjjeli
nyjegyeknek
bb betűkkel
időadatai-
ját vonalak
csatlakozó

Hungária Cipőgyár r.-t.
tavaszi cipőujdonságai már megérkeztek.
Egységáraink K. 10.—, 13.—, 17.— és 20.50.
- Kizárólag elsőrangú magyar gyártmány. -
Ezelőtt Moskovits, most HUNGÁRIA CIPŐGYÁR r.-t. fiókja
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 37. szám.

jó tulajdonságai, tehetségei, gyengéi éppen úgy, mint kóros testi elváltozások is öröklődnek, sőt felfokozva nyilvánulnak meg a gyermekekben, az utódban, generációkon keresztül. Így van az, hogy közepes tehetségű szülőktől származik a genie. A teljes számban megjelent „ifjúsági csoport” nagy figyelemmel hallgatta az érdekes előadást, az előadás befejezte után pedig egészséges sportról értekezve, elhatározta, hogy az egyesület tagjai számára teniszpályát bérel: részvételre Novák Hedvignél jelentkezhetnek a tagok. Jövő kedden, f. hó 14-én Szenes Adolf tanár tart előadást a villamosságról. Ez az előadás is a felső keresk. iskola épületében d. u. 6 órakor kezdődik. Az egyesület vendégeket is szívesen lát.

— **Felső kereskedelmi iskolai tanulók külföldi tanulmányutja.** A nagybecskereki felső kereskedelmi iskola 26 növendéke vasárnap Urhegyi János, Reimholz Árpád, Dunai László és Osztie Béla tanárok vezetésével kilenc napi tanulmányutra mentek. A diákok utja Fiume, Velence, Trieszt, Grác, Bécs és Budapest s innen jönnek vissza Nagybecskerekre.

— **Országos kereskedelmi kongresszus.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés fennállásának tizedik évfordulója alkalmából Budapesten folyó évi május hó 3-án diszközgyűlést, 4-én és 5-én pedig országos kereskedelmi kongresszust rendez. A kongresszus napirendjén szerepelnek mindazok az aktuális kérdések, amelyek a kereskedő-világot leginkább érdeklik: így a vám-, adó- és közlekedési politika, a közigazgatás reformja, a kereskedelmi szakoktatás, a perrendtartás, a csődjog reformja, a választott bíróságok kérdése, stb. Az ünnepélyen a német és osztrák kereskedelmi egyesületek kiküldöttei is megjelennek, a Hansabundot hírneves elnöke, Reisser titkos tanácsos képviseli. Az ünnepélyre és kongresszusra felrándulóknak az OMKE mérsékelt áruvasuti jegyet bocsát rendelkezésére. Mivel ugyanekkor tartatik meg a tavaszi vásár is, előrelátható, hogy a kereskedők nagy számmal fognak a kongresszuson résztvenni.

— **Nagybecskerek város egészsége.** A városi főorvosi hivatalban a napokban állították össze városunk mult havi egészségügyi viszonyairól szóló orvosi jelentést, amely szerint az elmúlt hónapban 69 élveszületéssel és 1 halvaszületéssel szemben a halálozások száma 80-at tett ki. beleszámítva a kórházban elhalt 16 idegent is. A kórházban elhalt helybeliek száma 9. Hét éven alul meghalt 21, hét éven felül 59. Orvosi kezelésben részesült 18 hét éven aluli és 56 hét éven felüli, orvosi kezelésben nem részesült 3 hét éven aluli és 3 hét éven felüli. Az egyes halálokok a következők voltak: fertőző betegségekben elhaltak, u. m. hasihagymában 2, gümőkórban 16, összesen 18 egyén, egyéb természetes halálokok következtében 37, továbbá veleszületett gyengeségben 3, agyvérzés, agygutaités folytán 5, szervi szivbajban 10, tüdőgyulladásban 4, rosszindulatú alképletek következtében, u. m. májrákban 1, gyomorrákban 1, összesen 61 egyén, erőszakos halálokok következtében, öngyilkosság, önfelakasztás következtében 1. Városunk egészségügyi viszonyai az elmúlt hónapban minden tekintetben jobbakk voltak a február havihoz képest, annyival is inkább, mert a születések száma emelkedett, az általános megbetegedés és halálozás pedig a rendes színvonalon mozgott, úgy, hogy a születési többlet e hónapban + 5-öt tett ki. A heveny fertőző betegségek közül a diftéria s a hasihagymáz mutatkozott néhány esetben. Tífuszban 2 egyén, tüdővészben azonban 16 egyén mult ki. Az országos betegápolási alap terhére 67 szegénysorsu beteg orvosoltatott. Trachomára megvizsgáltatott 3116 egyén, kik közt 2 ni trachomás találtatott. Rendőrorvosilag 7 egyén vizsgáltatott meg, ezek közül 2 a kórházba utaltatott. A József-kórház betegforgalma március hóban a következő volt: felvétel 363 egyén, elbocsátatott 414, meghalt 9 helybeli és 16 idegen, összesen 25. A róm. kath. árvaházban 33 árva tartózkodik. A városi menedékházban 19 férfi és 13 nő, összesen 32 szegény gondoztatik. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 17 gőz- és 7 formalinfartólenitással egybekötött ház- és lakástisztítás végeztetett. Az élelmiszerek piaca rendőrorvosilag ellen-

őriztetett s nagyobb rendellenesség nem észleltetett.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miert is ezek mint keresetképes egyének adatként vissza a szülőknak. Felhívják az érdekelt szülőket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **A Titanic egyik mentője Nagybecskereken.** Ma délelőtt egy érdekes ember járt a nagybecskereki rendőrség épületében, utlevelet jött váltani s okmányai és igazoló irásai közül egy angol nyelven kiállított bizonyítványt is felmutatott, amely arról tanuskodott, hogy a tulajdonosa több évig a Carpathia kivándorló hajón volt alkalmazva s onnan 1914 február 1-én elbocsájtást nyert, miután a katonáskodás kötelezettsége hazaszólitotta s itthon 4 hétig fegyvergyakorlatra vonult be. Elmondotta, hogy foglalkozásra nézv kereskedő s Boris Istvánnak hívják s angol—magyar tolmács szerepét töltötte be a hajón. Előadta, hogy a Titanic hajó elsüllyedése idején a Carpathián volt s résztvett abban a mentési munkálatban, amely, miután hajójuk elsőnek érkezett a szerencsétlenség színhelyére, meg tudta menteni a Titanic néhány száz utasát. A világeseményt látott ember, aki elbeszélését hiteles okmányokkal is igazolta, most ismét visszamegy a Carpathia hajóra s nem is szándékozik jövedelmező állásától megválni.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 26. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. sz.) beküldendők.

Színház, Irodalom.

Heti műsor:

Április 8. Szerda: „1913”, színmű (új-donság).
 Április 9. Csütörtök: A bűvös vadász.
 Április 10. Péntek Nincs előadás.
 Április 11. Szombat: Boccaccio.
 Április 12. Vasárnap d. u. Dolovai nábob leánya, este: Katonadológ.
 Április 13. Hétfő: d. u. Doktor ur, este Cigányprimás.

** **A kis herceg.** Charles Lecocq, a mult század 70-es éveinek legtermékenyebb operettszerzője, Offenbach ledér irányától eltérve arra törekedett, hogy az operettet komolyabb, értékesebb zenei műfajjává tegye. A kis herceg zenéje is nagy gonddal van megkoncipiálva, néhol operaszerű, de a sok recitativ arioso, cavatina és finálé mellett hiányzanak belőle a különálló áriák, amelyek a későbbi operetteket oly népszerűkké tették. Így a darab, mely már ugyszólván újdonságszámba ment, tegnap sem ért el valami nagyobb hatást, bár az előadás igen jó volt. A címszerepben Komáromy Gizi ragyogtatta kiváló tehetségét és derék partnere volt Binder Károly, akinek csengő baritonja tegnap kitűnően érvényesült.

Jók voltak még: Táborny Imre, Benes Ilona és Szécsy Emma, valamint a többi szereplők is, de különös elismerés illeti a Tombor karnagy avatott vezetése mellett kitűnően működő zenekart, amelynek a tegnapi darabban a legfőbb feladat jutott. Közönség szép számmal volt. (W.)

** **A színházi iroda hírei.** „1913”. Biro Lajos szenzációs történelmi színműve ma este kerül bemutatásra Balláné és Balla K. felléptével elsőrendű szereposztásban.

„A bűvös vadász” opera esütörtök esti előadása egyike lesz a hetiműsor legérdekesebb attrakcióinak. Fényesen, stilszerűen állítja ki Balla igazgató az örök-szép Wéber-operát, melyben Komáromy Gizi, Szécsy Emma, Binder K., Szántó János, Szécsy Ferenc, Arkossy V., Táborny Imre a nagyhatású opera főszereplői.

Nagypénteken szünet lesz s aki az ünnepi előadások jegyeit kellő időben meg akarja váltani, már a mai naptól teheti, a pénteki napot kivéve, mert ezen a napon a színházi pénztár is zárva lesz.

Boccaccio. Soupé mester egyik legmaradandóbb alkotását eleveníti fel Balla igazgató és szombaton este kerül műsorra, a címszerepben Komáromy Gizivel.

(*) **A Kisfaludy-Társaság Nemzeti Könyvtára.** A legközelebbi időben irodalmunkban páratlanul álló nagyszabású vállalat fog a Franklin-Társulat kiadásában megindulni: a Kisfaludy-Társaság Nemzeti Könyvtára. A legnagyobb és legfontosabb irodalmi kiadvány lesz ez, amely a Kisfaludy-Társaság fennállása óta irodalmunkat megajándékozta. 180—200 kötetben tartalmazni fogja az egész értékes magyar irodalmat, mindazt, ami irodalmunk multjából akár eszthetikai, akár irodalomtörténeti szempontból ma is becses. Kezdve a honfoglalás mondáin legújabb irókig benne lesz a magyar költészet, elbeszélő próza, történetírás és szövegnoklat minden ma is érdeklő bíró alkotása; nagy költőink művei teljesen, a kisebbeké közül mindaz, ami rájuk és korukra nézve jellemző. Minden művet a leglelküismeretesebb gondallal, tudományos értékű kritikai kiadásban közöl a vállalat: pontos, az eredeti kéziratokból, vagy a leg-hitelesebb kiadásokból ellenőrzött szöveggel, felvilágosító jegyzetekkel, az irók életét és munkásságát tömören összefoglaló bevezetésekkel. A vállalat tehát irodalmunk teljességét adja a mai irodalomtörténeti tudomány színvonalán álló feldolgozásban; kulturális jelentősége beláthatatlan, mert a magyar multban felhalmozott irodalmi kincsünk teljesebb megismerésére és kulturális értéküknek az ediginél gyümölcsözőbb kiaknázására vezeti a művelt közönséget. A vállalatot Beöthy Zsolt, Négyesy László és Császár Elemér szerkesztik s az egyes köteteket kiváló irodalomtörténetkutatók adják ki: régibb és ifjabb irodalomtudósaink egész gárdája egyesült a vállalat körül, amely évenként 6—9 kötetes sorozatokban jelenik meg s csak sorozatonként lesz kapható. Egy-egy 6 kötetes sorozat ára 30 K., 9 kötetes sorozat ára 45 K. A kiadó Franklin-Társulat szép és izléeses kiállításról gondoskodott, hogy a vállalat külsejében is méltó legyen rendkívüli jelentőségű tartalmához.

(*) **A Teozófia** husvéti száma érdekes tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következőket: A. Kamensky: A „szépség” fogalma teozófiai megvilágításban. Toperczer Ákosné: Körösi Csoma Sándor és a teozófia. Benedek Károly: A rózsakereszt. In Memoriam I. Cooper Cakley. Könyvismertetés, Különfelék, Hírvolat stb.

A Teozófia előfizetési ára egész évre 6 kor., félre 3 kor. Kiadóhivatal Budapest, IV., Ferenciek-tere 4.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

TÁVIRATOK.

A KIRÁLY ÁLLAPOTA.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király a napokban könnyebben meghült s náthát kapott. Egészségi állapotáról ma hivatalos kommunikét adtak ki, amely szerint a király az éjszakát igen jól töltötte s reggel a szokott időben kelt. Náthája visszafejlődőben van. Az uralkodó reggel a kabinetirodai főnököt és Montenuovo herceg főudvarmestert, később pedig Skerlec báró horvát bánt fogadta.

A HORVÁT BÁN A KIRÁLYNÁL.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Skerlec Iván báró horvát bánt ma délelőtt 10 órakor különkiallaltáson fogadta. A bán a horvát ügyekről referált az uralkodónak.

A SAJTÓTÖRVÉNY RENDELETEI.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos Budapesti Közlöny mai száma közli a miniszterium rendeletét az 1914. évi XVI. t.-cikk, vagyis a sajtótörvény végrehajtásáról s ezzel kapcsolatos rendelkezésekről.

A BÁCSMEGYEI FŐISPAN FÖLMENTÉSE.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király legifjabb Szemző István bácsbodrogyármegyei főispánt állásától fölmentette.

KÁROLYI MIHÁLY GRÓF AMERIKAI UTJA.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Prágából sürgönyzik: Az itteni cseh lapok newyorki kábeltáviratát közölnék, amely szerint a tegnapi magyar gyűlésen az amerikai tótok és csehek nagy tüntetést rendeztek Károlyi Mihály gróf ellen. A távirat jelenti továbbá, hogy a csehek és tótok akciót indítottak, hogy Chikagóban és Clevelandban Károlyi gróf szereplését megakadályozzák. Károlyi Mihály gróf emiatt meg is rövidíti amerikai utját.

AZ ALBÁNIAI HELYZET.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A Reutter-ügynökség jelenti, hogy a hármas entente hatalmai ma közölték a hármasszövetség hatalmaival a február 22-iki görög jegyzékre adandó válaszok tervezetét.

NEM CATARAUT FOGTAK EL.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Dr. Hetényi Imre budapesti detektívönkhelyettes ma Úszküből táviratot küldött a budapesti államrendőrséghez, amelyben közli, hogy az Úszkübben őrizet alá helyezett állítólagos debreczeni merénylő nem Catarau. A detektívönök ma vissza is utazott Úszküből Budapestre.

AZ AMERIKAI VÁLASZTÁSOK.

Budapest, ápr. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, az Egyesült Államokban most folynak a kamarai választások. Az eredmény egyes államokból már ismeretes s így Newyersey államban például a republikánusok teljes győzelmet arattak. Illinois államban most vettek először teljes erővel részt a választásokban a nők, akik 217000 szavazatot adtak le.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, április 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 814.—, Osztrák Hitel 615.50, Koronajáradék 81.95, Osztrák Magyar Államvasut 711.—, Jelzáloghitelbank 423.—, Leszámitoló Bank 506.—, Hazai Bank 281.—, Magyar Bank 509.—, Kereskedelmi Bank 3640, Rimanurányi 652.—, Salgótarjáni 713.—, Általános Köszénbánya 1065, Közuti Vasut 631.—, Vilamos Vasut 323.50, Adria —.—.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.69
Buza (májusra)	12.51
Buza (októberre)	11.41
Rozs (áprilisra)	10.38
Rozs (októberre)	8.76
Zap (áprilisra)	7.69
Zab (októberre)	7.76
Tengeri (májusra)	6.92
Tengeri (júliusra)	6.03

Nyílttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Hirdetések.

Házhelyek és építkezési kölcsönök.

♦♦♦ ♦♦♦
A Torontáli Agrárbank házhelyekül parcellázza a volt Weiterschan-féle szőlőt és egyuttal a házak felépítésére kölcsönt szerez, illetőleg engedélyez.

A telek ára és a kölcsön előnyös feltételek mellett 25 év alatt törlesztendő.

Közelebbi felvilágosítások a banknál szerezhetők.
472-31

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi díszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.79

„TOMATIN”

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Nagyobb megrendelésnél árkedmény. 435-x.5

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös 68 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::
21-x.36

336. Bvk. 1914. sz.

470—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1913. évi 19985. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 2203. számú végzése folytán Ipar és keresk. bank r.-t javára 400 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi november hó 28. napján felülfoglalt és 996 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Bégaifőn 56. házszám alatt leendő megtartására határidőül 1914. évi április hó 16. napjának délután 1 órája kitűztetik az 1913. évi V. 2203/2. sz. alatt kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: malacok, tehén, 10 métermázsza tengeri, aratógép és egy csikó.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett:

Bégaifői hitelszövetkezet 760 K, Ipar és keresk. bank 1000 K, Nagybecskereki takarékb. és előlegegyet 230 K.

Nagybecskereken, 1914. évi március hó 24. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala.

A Surger-féle Königsdorfer Albrechtsdorfer és Giseleuhatali védgátai építő és földművelő részvénytársaság.

AZ 1913. ÉVI ZÁRMÉRLEG.

<p>Vagyon:</p> <p>1. A Kettacska Gréda 1007 hold 1317 □-öl területének 19 évre szóló vízmentes használata 329600 K — f</p> <p>2. Pénzkészlet 1913 december 31-én 313 K 79 f</p> <p>3. Pénzkészlet betéti könyvben 1337 K 27 f</p> <p>4. Részvényesek betétje 6156 K 43 f</p> <p style="text-align: right;">337407 K 49 f</p>	<p>Téher:</p> <p>1. Részvénytőke 329600 K — f</p> <p>2. Részvényesek követelése 6156 K 43 f</p> <p>3. Nyereség 1651 K 06 f</p> <p style="text-align: right;">337407 K 49 f</p>
---	---

NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA.

<p>Tartozik:</p> <p>1. Díj-, adó- és költségszámla 1913. évre 2525 K 45 f</p> <p>2. Nyereség 1651 K 06 f</p> <p style="text-align: right;">4176 K 51 f</p>	<p>Követel:</p> <p>1. Haszonbérszámla 3000 K — f</p> <p>2. Kamatszám 1176 K 56 f</p> <p style="text-align: right;">4176 K 51 f</p>
---	---

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi március hó 27-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Franz J. L. s. k. Menczer Lipót s. k. Dr. Pollák Győző s. k.
 Haidegger Ödön s. k. Konkoly Samu s. k.

Megvizsgáltatt és a könyvekkel megegyezőnek találtatt.

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi március hó 27-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Grünbaum Frigyes s. k. Eckstein Janos s. k. Naszke Károly s. k.

Tekintetes Közgyűlés! Törvényes kötelezettségeinknek megfelelőleg ellenőrizük az ügykezelést és azt rendben, a mérleget helyesnek és a könyvekkel megegyezőnek találtuk, minőlfogva kérjük az 1913. évre az igazgatóságnak és nekünk a felmentvényt megadni.

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi március hó 27-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Grünbaum Frigyes s. k. Eckstein Janos s. k. Naszke Károly s. k. Hadfy, főszolgabíró.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény (1 szelvény 7 kor.
 3. 10 m. hosszú (1 szelvény 10 kor.
 teljes férfiruhához (1 szelvény 15 kor.
 (kabát, nadrág, és mellény) (1 szelvény 17 kor.
 elegendő, csak (1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért.
 szintegy fehérszövetet, trisztalódot, selyemkand-
 zernit, női koszmű szöveteket stb. gyári áráraon
 kád, mint megbízható és szelíd cég mindená-
 ra ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha
 szövetségeseit közvetlen Siegel-Imhof ága-
 nál, a gyári piacon rendel meg, igen jelentős-
 kenyek. Szabott, legelőbb árak. Örösi
 választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még
 a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
 1957—914. szám. 465—3.2

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Valkány
 községben rendszeresített, évi 1100 korona
 fizetéssel egybekötött községi innoki állásra
 pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást
 einyerni kívánják, hogy szabályszerűen fel-
 szerelt kérvényüket folyó évi április hó 25-ig
 küldjék be hozzám.

Nagyszentmiklós, 1914. évi március 28-án.

Szeged—Nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913. október hó 1-től.

Oda.								Szeged—Karlova—Nagybecskerek.								Vissza.			
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.		
4708	4710	4712	4702	4714	4716	4704	4706	4707	4701	4709	4711	4703	4705	4707	4711	4713	4717		
I—III	I—III	II—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III		
110	115	—	825	845	840	240	—	ind.	Budapest nyugati pályaudvar (191)	érk.	405	12	745	635	1100	—	715		
94	—	—	423	748	748	95	138	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	1233	206	65	65	65	822	517		
1222	—	—	820	1108	1108	—	44	ind.	Szeged Rókus (193)	érk.	802	1036	270	280	314	629	222		
155	451	949	1146	1241	229	615	—	ind.	Szeged × (191, 193)	érk.	715	941	1145	118	255	555	1234		
*200	487	*954	—	*1206	*254	*620	—	ind.	Ujszeged	ind.	*709	—	*1140	*113	*550	*1229	—		
208	505	1001	1156	1213	242	628	—	érk.	{ Szőregh (191)	ind.	700	929	1131	105	243	544	1220		
209	506	1002	1157	1214	243	629	—	ind.	{ Öszentiván-Ujszentiván	érk.	659	928	1130	104	241	540	1219		
216	514	*1008	—	1221	251	636	—	↑	Vedresháza 3. sz. őrház	↑	652	—	1113	*1258	—	533	1212		
*222	*520	*1013	—	*1227	*257	*642	—	↑	Gyála	↑	*645	—	*1116	*1253	—	*526	*1205		
229	528	*1019	—	1234	315	649	—	↑	Ókeresztúr	↑	638	—	1109	*1247	—	519	1158		
236	535	1025	—	1242	313	656	—	↑	Kupuszina	↑	631	—	1102	1241	—	512	1151		
—	*545	*1034	—	1253	*323	*706	—	↑	Törökkanizsa	↑	*620	—	*1051	*1206	—	501	1141		
303	604	1049	1240	142	343	724	—	↑	Szanád	↑	611	855	1042	1157	208	451	1131		
316	617	*111	—	146	358	737	—	↑	Csoka	↑	550	—	1021	*1133	—	428	1105		
326	627	1109	1259	145	420	747	—	↑	Melencez (Ruszandafürdő)	↑	541	832	1012	1127	144	418	1054		
339	640	érk.	—	158	433	800	—	↑	Alsóelemér	↑	528	—	959	—	—	404	1040		
*346	*647	—	—	*205	*440	807	—	↑	Tizsaszentmiklós	↑	*519	—	*950	—	—	*355	*1031		
355	656	—	159	214	449	816	—	↑	*17. sz. őrház	↑	511	*812	942	—	120	347	1023		
*409	711	—	—	229	504	*830	—	↑	Padé	↑	*455	—	927	—	—	332	1015		
420	722	—	—	240	515	841	—	↑	Esztermajor	↑	446	—	917	—	—	321	952		
470	732	—	145	250	525	851	—	↑	Bocsár	↑	435	—	903	—	—	310	940		
54	843	—	404	404	—	1013	—	érk.	Karlova × (201)	ind.	340	636	—	—	1140	255	720		
346	676	—	1140	245	245	—	—	ind.	Nagykikinda (201)	érk.	—	833	—	—	140	44	1013		
448	742	800	150	305	535	—	—	ind.	Karlova × (201)	érk.	—	741	856	1142	1247	256	909		
459	751	—	—	314	544	—	—	↑	Beodra	↑	—	—	848	1134	—	248	900		
*508	*810	—	—	*323	*533	—	—	↑	Vinczeér	↑	—	—	*839	1125	—	239	849		
539	824	833	223	350	617	—	—	↑	Törökbecse-Aracs	↑	—	713	820	1105	1219	219	829		
557	841	—	—	407	634	—	—	↑	Kumán	↑	—	—	754	1044	—	157	802		
612	855	857	247	421	648	—	—	↑	Melencez (Ruszandafürdő)	↑	—	646	741	1031	1152	144	749		
634	910	*909	259	436	703	—	—	↑	Alsóelemér	↑	—	*633	725	1015	*1139	128	733		
649	924	921	311	450	717	—	—	érk.	Nagybecskerek × (210, 217)	ind.	—	621	710	1000	1127	113	718		
1207	—	—	903	903	—	—	—	érk.	Pancsova (210)	ind.	—	—	—	510	510	—	346		

* Feltételes megállás.

Oda.					Nagykikinda—Karlova.					Vissza.												
Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Vv.								
4812	4802	4804	4806	4808	4801	4803	4805	4807	4811	4801	4803	4805	4807	4811								
I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III	I—III								
805	1015	—	—	835	244	—	—	—	—	ind.	Budapest nyugati p. u. (191)	érk.	125	405	135	745	635	1100	—	715		
—	43	925	1211	—	—	—	—	—	—	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	736	1233	—	—	—	—	—	—	—	
346	636	1140	225	245	720	—	—	—	—	ind.	Nagykikinda × (179, 191, 197)	érk.	545	833	140	404	1013	—	—	—	—	
*409	*658	*1200	*245	*740	720	—	—	—	—	ind.	Váalom	ind.	*525	*813	*120	*344	*950	—	—	—	—	—
425	713	1214	259	755	755	—	—	—	—	érk.	Karlova × (194)	ind.	510	758	105	329	955	—	—	—	—	—
715	941	255	555	1284	—	—	—	—	—	érk.	Szeged (194)	ind.	155	451	—	1201	615	—	—	—	—	—
649	924	311	450	921	—	—	—	—	—	érk.	Nagybecskerek (194)	ind.	—	631	—	118	718	—	—	—	—	—
1207	—	903	903	—	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova (194, 210)	ind.	—	—	—	—	325	—	—	—	—	—

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.